

Barnesamtaler- barnehage

Sammendrag fra barnesamtalen blir tatt med i foreldresamtalene.

Fortell hvorfor du ønsker å prate med barnet. Gi uttrykk for at vi i barnehagen ønsker å finne ut hvordan barna i barnehagen har det.

Husk å ta barnets initiativ, og vær aktiv lyttende til det barnet sier.

Barnesamtale:

1. Innled med å bruke sosiogram – (buss med bilder av barna og voksne)

Jeg har lyst til å høre hvordan du har det i barnehagen. Fortell!

1. Hva liker du å gjøre i barnehagen?
2. Fortell meg mer hva du synes er bra/ikke bra med barnehagen?
3. Kan du fortelle meg hva det er å være en god venn
4. Er det noen du skulle ønske du kunne leke mer med? Hvorfor?
5. Er det noen det er vanskelig å leke med? Hvorfor?
6. Hva synes du at du er god på?
7. Når er du glad i barnehagen? Er du trist i barnehagen? Når er det? (fortell)
8. Hvordan synes du det er å si «ha-det» til mamma og pappa? Hva gjør du når de har gått?
9. Hva med de voksne, er det noen av de voksne du liker å være sammen med? Fortell, hva gjør de som er så fint.

www.barnehagetrivsel.no i januar/februar med fire åringene i barnehagen, dette skjema bruker vi høsten før.

Kartlegging av relasjoner barn/ungdom - voksen

Relasjonen mellom voksne og barn/ungdom er den viktigste faktor for barn/ungdoms læring og utvikling. Det er den voksne (profesjonelle part) sitt ansvar å sikre en god relasjon.

Relasjonsskjema (utviklet av Kari Pape) er delt inn etter fargekoder. Alle voksne i barnehage/skole skal kartlegge sin egen relasjon/holdninger til det enkelte barn/ungdom.

Er ikke relasjonen god («god» betyr her at man må ha «en utmerket kontakt med barnet»), er det den voksnes oppgave å endre relasjonen.

Gjennomføring:

1. Skriv navn på alle barn/ungdom i din gruppe/klasse i oversiktsskjema.
 - Ansatte som er i flere grupper/klasser, må gjennomføre med alle de er i en relasjon til.
2. Det brukes fire fargekoder for avkryssing; rødt, svart, blått, grønn.
3. Gjennomføres individuelt først. Hver ansatt krysser av for hvordan de opplever relasjonen til hvert enkelt barn. En skal ikke drøfte med andre før eget svar er satt. NB! Det er nødvendig å svare ærlig, for at en skal kunne gjøre noe med det som bør endres.
4. Når alle ansatte har krysset av individuelt, drøftes resultatet i gruppen med ansatte på en avdeling, eller i et klassemøte.
5. Kommer det frem at det er noen barn/unge som mange av de ansatte opplever en svak/dårlig relasjon til, drøfter gruppen hva de kan gjøre for å snu dette.
6. Kommer det frem at det er noen av de ansatte som har en svak/dårlig relasjon til ett eller flere barn/unge, hjelper kollegaene vedkommende til å se barn/ungdoms positive sider.
7. Kartleggingen er kun et prosessdokument, og **kartleggingen skal makuleres** etter drøftingene er gjennomført.

Fargekodenes betydning:

RØDT: Dette er barn/ungdom du har et veldig godt forhold til. Det er et barn/ungdom du opplever det er lett å like, og et barn/ungdom du umiddelbart forstår og blir glad i. Et barn/ungdom som får «trække inn i sjelen din med støvler på.» Det er et barn/ungdom som gjerne får privilegier.

SVART: Dette er barn/ungdom du opplever en vanskelig relasjon til. Det er barn/ungdom som lett kan få det til å «koke over» for deg, barn/ungdom som gjør at du kan bli sintere enn situasjonen skulle tilsi. Det kan også være barn/ungdom du kjenner en avmaktsfølelse overfor, du vet ikke helt hvordan du skal møte barn/ungdommen. Det er barn/ungdom du ikke opplever det spesielt lett å elske.

BLÅTT: Dette er barn/ungdom du sjelden har kontakt med. Barn/ungdom tar lite kontakt med deg, og du tar sjelden kontakt med barn/ungdom.

GRØNT: Barn/ungdom du opplever å ha utmerket kontakt med, men der kontakten likevel ikke er på rødt nivå.

Nr.	Navn på barn/ungdom				
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					

BEVISSTHET FØLELSER.

Skjema 1

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Atferden karakteriserer dette barnet i situasjonen:			
Dette barnet setter ord på egne følelser			
Dette barnet setter ord på andres følelser			
Dette barnet viser egne følelser			
Dette barnet kan koble egne følelser til det som skjer			
Dette barnet kan koble andres følelser til det som skjer			

Får barnet medvirke				
Viser barnet særlig preferanser for samtaletema				
Hva syns relevant for dem å snakke om				
Hvordan responderer voksne på barns bidrag til samtale				
Finner dere andre tegn på barns medvirkning i samtalen				
Er det kultur for å snakke uforstyrret/ uten å bli avbrutt				
Er det kultur for å lytte, undre seg med				
Forekommer det at samtalen/ samspill blir avbrutt utenfra				
Hvordan reagerer barn når samtalen/samspill blir forstyrret og eller avbrutt, hva gjør de?				

DOMINANS

Skjema 4

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Aldri	Av og til	Ofte
I hvor stor grad bestemmer dette barnet:			
Hva som skal gjøres i leken			
Hvem som skal få være med i leken			
Hvilken rolle den enkelte skal ha i leken			

HUMØR

Skjema 2

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Når dette barnet er sammen med andre barn I DENNE SITUASJONEN viser barnet:			
Engstelse			
Nedstemt stemingsleie(gråter,sutrer)			
Uttrykksløs			
Godt humør			
Irritabelt humør			
Labilt humør (snart sint , snart blid etc)			
Sinne			

KOMMUNIKASJON MED

Skjema 7

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Når dette barnet er sammen med andre barn I DENNE SITUASJONEN blir barnet møtt av andre barn på denne måten:			
Andre barn snakker med dette barnet			
Andre barn tar kontakt med barnet gjennom språk			
Andre barn snakker hyggelig til barnet			
Andre barn snakker positivt til andre om barnet			
Andre erter / snakker negativt til dette barnet			
Andre barn snakker negativt om dette barn			
Andre barn tar kontakt med dette barnet gjennom kroppsspråk			

LEDERSTIL

Skjema 8

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Atferden karakteriserer dette barnet i situasjonen:			
Barnet snakker til de andre på en positiv måte			
Barnet passer på at alle får delta			
Barnet krenker (ertet , dyttet etc) enkelte barn			

LEKEFERDIGHETER

Skjema 9

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	I liten grad	Delvis	I stor grad
Hvordan vil du beskrive dette barnets lekeferdigheter?			
Kan tolke lekesignaler			
Kommer med relevante ideer i leken som foregår			
Lar seg rive med i leken			
Får med seg andres initiativ i leken			
Følger opp og responderer relevant i forhold til andres initiativ			

PROSOSIALE HANDLINGER

Skjema 5

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Atferden karakteriserer dette barnet i situasjonen:			
Dette barnet hjelper andre barn			
Dette barnet hjelper voksne			
Dette barnet deler med andre barn			
Dette barnet oppmuntrer andre barn			
Dette barnet har et positivt kroppsspråk i samspill med andre barn (smiler ler, lyst tonefall, klemmer etc)			

REAKSJON VED MOTSTAND

Skjema 10

Dato:

Observasjon foretatt av:

Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	Ikke i det hele tatt	Delvis	I stor grad
Atferden karakteriserer dette barnet i situasjonen:			
Blir irritert men gjør ikke noe for å få det som hun/han vil			
Blir sint og viser det ved å bruke stemmen			
Blir fysisk utagerende mot andre barn Sparker , slår etc			
Ødelegger leken (raser ting ned etc)			
Bruker språket og argumenterer for å få det som hun/han vil			
Gir seg uten å protestere			
Går sin vei			
Forhandler for å komme til enighet			
Begynner å gråte (blir lei seg)			
Henter en voksen for å få hjelp			

Observasjonsskjema: Samtale øving

Forslag/moment som det kan være viktig å observere

Hva				
	I liten grad	Delvis	I stor grad	Kommentarer
Støttende kommunikasjon som stimulerer til samtale				
Åpne spørsmål				
Å få til undring				
Lytter aktivt				
Opptre avventende				
Oppfatter og tolker barnas nonverbale kommunikasjon				
Bruker non verbal kommunikasjon				
Fordeler oppmerksomhet/respons når to eller flere barn deltar				
Ivareta barns innspill/ spontanitet				
Hva preger samtalen/dialogen				
Dialog, fortelling, instruksjoner, intervju				
Hvem snakker mest, barn eller voksne				
Hvem bestemmer innhold				

SELVREGULERING

Skjema 3

Dato:

Observasjon foretatt av:

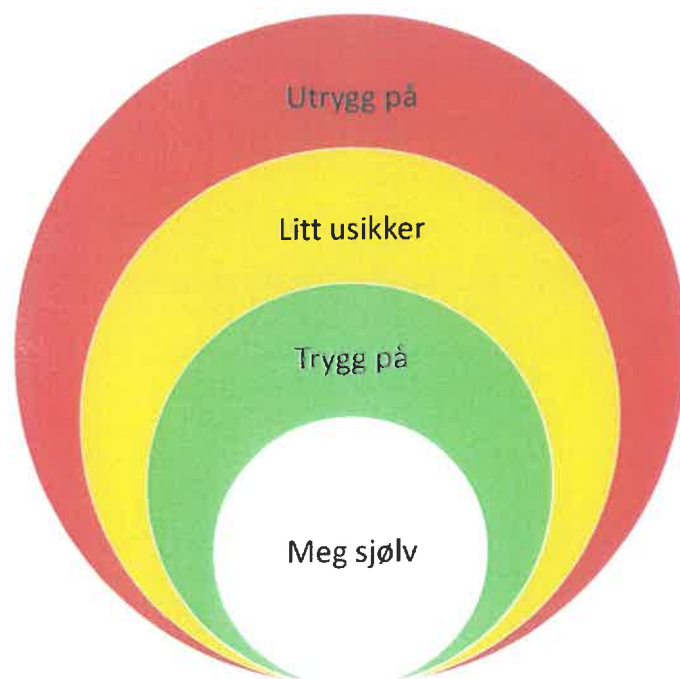
Situasjon:

Tidsintervall:

Barn nr:

Sett kryss i den kategorien som passer	I liten grad	Delvis	I stor grad
Dette barnet:			
Er lydig til regler i en situasjon der barnet egentlig ønsker å gjøre noe annet. Eks: Sitter å tegner men får beskjed om at det er spisetid. Kommer barnet da? Protesterer barnet? Blir barnet sint?			
Har evnen til å være i en situasjon over tid. F.eks sitte å tegne ferdig hele tegningen uten å bli lei eller distraheret av andre ting.			
Evner å kontrollere sinne eller frustrasjon i samspill med andre barn.			
Evner å kontrollere følelsesreaksjoner generelt. Dvs ikke bli brått ukontrollert rasende etc.			
Kan vente på tur når en voksen er tilstede			
Kan vente på tur når barn er sammen uten voksen støtte			
Tar initiativ for å delta i lek og aktivitet			

Relasjonssirkelen

ELEVSAMTALE

Elevens namn: _____

Dato: _____

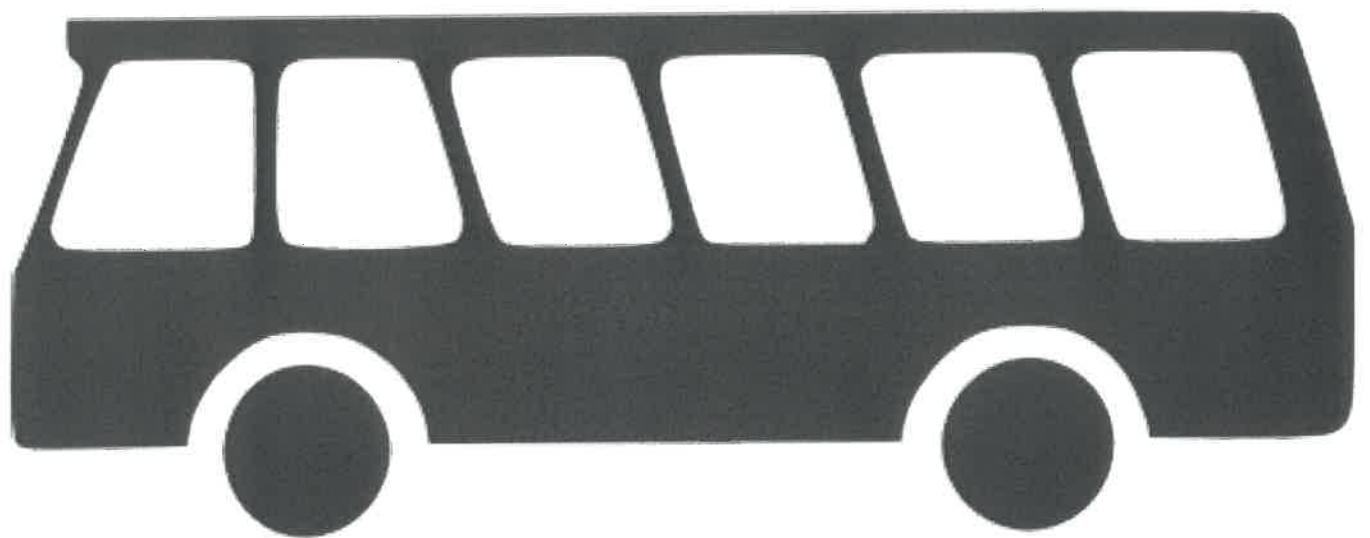
Samtalespørsmål: (Helle Høibys skjema for samtale)	Svar:
1. Likar du å gå på skulen?	
2. Er det nokre timar du likar særskilt godt?	
3. Er det nokre timar du ikkje likar så godt?	
4. Korleis har du det i friminuttet? Er det gode friminutt?	
5. Er det nokre friminutt der du ikkje har det så bra? Kva skjer då?	
6. Kven av barna i klassen opplever du bestemmer mest? Kvifor trur du det er den/dei som bestemmer?	
7. Kven sit du ved sida av? Korleis går det?	
8. Trur du alle i klassen har det bra? Eller er det nokon du synes synd på? Er det ekkel erting, eller nokon som blir mobba?	
9. Kven brukar du å leike mest saman med/vere saman med i friminutta?	
10. Kven i klassen er du mest saman med? Kan du nemne 3 namn?	1. 2. 3.
11. Har du forslag til korleis de kunne fått det endå betre saman i klassen?	
12. Er det elles noko om kameratskapet i klassen du meiner eg bør vite?	

Sosiogram

Kven vil du skal sitja saman med deg i bussen?

Sauda kommune

Sosiogram (relasjonar mellom barn/ungdom)

Eit sosiogram er ei registrering av relasjonar mellom barn/unge som gjeld for det tidspunkt registrering blei gjennomført.

Eit sosiogram kan gi den tilsette informasjon om alle barn/unge blir inkludert i fellesskapen med dei andre, og det kan gi informasjon om alle barn/unge ha ei oppleving av å vera med i fellesskapen.

Ut frå denne oversikten kan dei tilsette setja i gang tiltak som styrkjar alle barn og unges rett til å oppleve ei tilhøyre i fellesskapen med andre.

Barn/unge må bli sikra anonymitet når dei blir spurt om desse spørsmåla.

Slik kan du henta inn data:

1. Samtalar med barn/unge: Spør kven i gruppa/klassen dei likar å leika med, samarbeida med, vera saman med i friminutt, kven dei gjerne vil sitja med på bussen e.l
Be dei oppgi tre namn.
2. Barn/unge i skulen gir deg skriftleg tilbakemelding på spørsmål som over.
3. Observasjon av barn/unge i leik/aktivitet i ein tidsavgrensa periode, eks. over 3 dagar.
Observasjonen bør vera avgrensa for kva du ser etter. Ein kan t.d sjå etter:
 - Kven sender blick til kven under måltid?
 - Kven snakkar med kven under måltid?
 - Kven er saman i friminutt?

Sosiogram:

- Når alle data er på plass, skriv ein opp namn på alle barn/unge i ei form. (Sirkel, kvadrat e.l)
- Ein teiknar pil frå namn til barn/ungdom, til namn til barn/ungdom, der det har vore kontakt ut frå observasjonar som er gjort.
- Til slutt vil ein stå att med ein oversikt som viser om alle barn/ungdom blir valt/tatt kontakt med av andre barn/ungdom, og om det er nokre som ikkje blir valt/tatt kontakt med.

Oppfølging:

- Dei tilsette må i fellesskap reflektere over om det er behov for tiltak som styrkjar alle barn/unges kjensle av å vera inkludert. (Gruppe/-klasse miljøtiltak)
- Om det etter utprøvde tiltak framleis er grunnlag for uro, følgjer ein opp jmfr. handlingsrettileiar BTI nivå 0.
- Informasjonen den tilsette får i sosiogram er eit arbeidsverktøy for den tilsette. Resultatet må bli brukt på ein klok måte. Barn/ungdom og føresette skal ikkje bli vist sosiogram i sin heilskap. Den tilsette kan informera om funn *om det kan vera nyttig informasjon for barn/unges sosiale læring og utvikling*. Det skal ikkje bli brukt som eit «måltal» for å seia noko om korleis barn/unge fungerer i sosialt samspel med andre. (Eks «x blei valt av 5 andre»)
- Sosiogram bli **makulert etter gjennomføring**.

